

Wethouder

Aan de vaste kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. de woordvoerders WMO
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Telefoon
2 december 2004	---	---	04C0000854	053 4818066
Onderwerp	Behandeld door			
Behandeling WMO in kamercommissie VWS	Rianne van 't Hullenaar			

Geachte mevrouw/heer,

In april 2004 is door VWS de Contourennota voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning uitgebracht. Door de VNG, de G26 en tal van organisaties op het gebied van zorg en welzijn is met bezorgdheid of afkeuring op de voornemens gereageerd. Bij de behandeling van de begroting voor VWS in de Tweede Kamer is door vrijwel alle fracties gewezen op de risico's van de WMO. Een meerderheid van de Kamer wil uitstel van de WMO en per 1 januari 2006 alleen een overheveling van de huishoudelijke zorg uit de AWBZ naar de gemeenten. De staatssecretaris lijkt daarmee in te stemmen. Er is echter niet gesproken over de ontoereikende financiële middelen om de 'vermaatschappelijking van de zorg' te kunnen bekostigen, de grootste zorg van de gemeenten.

Wij delen de zorgen op dit terrein van zowel de VNG als de G26. Naast deze bij u bekende zorgen, willen wij u als verantwoordelijk wethouders vanuit de gemeenten Oss, Heerlen en Enschede - vooruitlopend op de behandeling van de WMO in de Kamercommissie van VWS op 9 december a.s. - wijzen op een specifiek onderdeel van de WMO. Dit betreft het onderdeel dat onze grootste zorg heeft, namelijk de zorg voor onze burgers. In deze brief doen wij u hiervoor een nader voorstel.

In de contourennota wordt voorgesteld om een aantal individueel verzekerde rechten cq. voorzieningen te verschuiven van de AWBZ naar een collectieve voorziening in de WMO. Het gaat hierbij om zaken als huishoudelijke hulp, ondersteuning en activering (zoals dagbesteding voor ouderen en gehandicapten) en bijzonder vervoer. Het principe van een volksverzekering met voor burgers gelijke rechten op zorg en ondersteuning, wordt in het voorstel van de WMO losgelaten. Ook legt de WMO slechts in algemene termen vast op welke terreinen de gemeente een voorzieningenbeleid moet voeren. Welke voorzieningen is een zaak van iedere individuele gemeente.

Wij zijn ervan overtuigd dat er landelijke, wettelijke kaders nodig zijn om het recht van burgers op maatschappelijke ondersteuning vast te leggen, met name waar het gaat om individueel te verstrekken voorzieningen zoals huishoudelijke verzorging etc. De discussie over de WVG heeft ons geleerd dat dit nodig is. Met de WMO wordt weer de tegenovergestelde richting in geslagen. Wij vinden dat burgers vanwege het gelijkheidsbeginsel *recht* hebben op een bepaald basisniveau van zorg en ondersteuning. Dit dient in de wet te worden verankerd. Indien dit niet wordt gedaan, dan zal iedere gemeente eigen keuzes moeten maken over de vergoeding van voorzieningen. Deze keuzes worden dan per gemeente gemaakt op grond van de eigen financiële situatie. Dit zal leiden tot grote rechtsongelijkheid tussen burgers in de verschillende gemeenten.

Concernstaf
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

Bezoekadres:
Stadhuis
Langestraat 24

Algemeen telefoonnummer: 053 4818181
Doorkiesnummer: 053 4818066
Faxnummer: 053 4818145

En dit nadat er een jarenlange strijd is gevoerd om uniforme afspraken vast te leggen over een minimaal pakket aan WVG-voorzieningen.

Wij zijn daarom voorstander van een verantwoord basispakket in de WMO. Hierin wordt vastgelegd welke voorzieningen de gemeente minimaal moet verstrekken en onder welke omstandigheden. De rechten van de burgers en de plichten van de gemeente moeten hierin duidelijk zijn omschreven. Om ervoor te zorgen dat er geen rechtsongelijkheid ontstaat tussen burgers, dient dit basispakket op rijksniveau politiek vastgesteld te worden. Zo heeft elke burger in het hele land bij een gelijke zorgvraag dezelfde rechten, ongeacht de gemeente waarin hij of zij woont.

Zo'n basispakket aan voorzieningen heeft consequenties voor het financiële regime tussen het Rijk en gemeenten. In landen waarin een grote gemeentelijke vrijheid heerst voor het heffen van belastingen, kunnen gemeenten bij wet verplicht worden om te zorgen voor voldoende middelen voor een basisniveau aan voorzieningen. In Nederland kennen we zo'n systeem echter niet. De gemeentelijke inkomsten zijn voor meer dan 90% gekoppeld aan belastingopbrengsten die landelijk door het Rijk worden geïnd. Wij zijn van mening dat het niet zo kan zijn dat binnen dit in Nederland gehanteerde belastingregime, gemeenten door het Rijk verplicht worden om een dergelijk groot financieel risico van de WMO te dragen. De ca. 10% belastinginkomsten waar gemeenten zelf invloed op hebben, biedt hiervoor veel te weinig ruimte, zeker als die ruimte door de beoogde OZB-maatregel van het kabinet nog verder wordt teruggebracht. Wij vinden dan ook dat het Rijk uit de landelijke belastingopbrengsten aan gemeenten een financiële garantie moet bieden, door voor een basispakket aan voorzieningen een specifieke uitkering te treffen. Deze specifieke uitkering dient gebaseerd te zijn op het werkelijke uitgavniveau. Op deze wijze is het probleem van (her)verdeling van budgetten tussen gemeenten niet (meer) aan de orde.

Het scenario van Staatssecretaris Ross - van Dorp leidt tot een van de twee volgende situaties: enerzijds is het mogelijk dat een gemeente in financieel zeer zwaar weer terechtkomt, doordat de risico's van het huidige WMO-voorstel onbeheersbaar zijn. Anderzijds is het heel goed mogelijk dat gemeenten zich genoodzaakt zien om een uitermate sober basisvoorzieningsniveau aan hun inwoners aan te bieden. Het behoeft geen toelichting dat wij beide situaties zeer ongewenst achten.

Indien u een nadere toelichting wenst op de in deze brief verwoorde standpunten, zijn wij vanzelfsprekend bereid om die te geven.

Hoogachtend,

mede namens

H. P. J. van Gerven, wethouder gemeente Oss en

K.A.H. Scholtissen, Wethouder gemeente Heerlen,

T.H.D. de Weger

Wethouder werk, inkomen en zorg gemeente Enschede